

Katarína Kaszasová

---

1. Uved'te svoje odborné skúsenosti v oblasti verejných financií – napríklad v oblasti plánovania rozpočtu, plnenia rozpočtu alebo riadenia rozpočtu, kontroly rozpočtu alebo auditu. (odpovedajte v slovenskom jazyku)

Počas môjho pôsobenia na Ministerstve financií Slovenskej republiky (MF SR) som ako generálna riaditeľka Sekcie štátneho výkazníctva viedla tím, ktorý

- každoročne zostavoval štátny záverečný účet, ktorý v sumárnej podobe informuje o dosiahnutom salde a dlhu verejnej správy v metodike, ktorú uplatňujú všetky krajiny Európskej únie (EÚ) a ktorý obsahuje aj hotovostné plnenie príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu a ich porovnanie so schváleným rozpočtom na príslušný rok,
- sa aktívne podieľal na Reforme riadenia verejných financií, ktorej súčasťou bola, okrem iných komponentov, aj reforma účtovníctva vo verejnej správe; išlo o zavedenie akruálneho princípu a princípov konsolidácie do účtovníctva a výkazníctva štátu a verejného sektora (legislatíva na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor IPSAS, centrálny konsolidačný systém, školenia tisícov účtovníkov verejnej správy),
- po úspešnom zavedení akruálneho princípu do účtovníctva a výkazníctva verejnej správy zostavoval (1) konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej štátnej správy, t. j. účtovnú závierku za všetky štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie a obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou štátu, a (2) súhrnnú účtovnú závierku, ktorá je spracovaná na základe konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy, konsolidovaných účtovných závierok obcí, konsolidovaných účtovných závierok vyšších územných celkov, individuálnych účtovných závierok obcí, ktoré nezostavili konsolidovanú účtovnú závierku a individuálnych účtovných závierok ostatných subjektov verejnej správy a právnických osôb s majetkovou účasťou štátu založených podľa osobitných predpisov,
- bol partnerom Najvyššieho kontrolného úradu SR (NKÚ) pri jeho kontrole štátneho záverečného účtu a externej audítorskej spoločnosti pri audite konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej štátnej správy.

Súčasne som pôsobila vo Výbore pre riadenie dlhu a likvidity, ktorý sa na strategickej úrovni zaoberal riadením štátneho dlhu a výdavkami na jeho obsluhu; od roku 2022 zastupujem Úrad pre dohľad nad výkonom auditu (UDVA) v nezávislom orgáne zriadenom zákonom o finančnej

Katarína Kaszasová

---

kontrole a audite¹, vo Výbore pre vnútorný a vládny audit², ktorého úlohou, okrem iných, je aj vypracovávanie odporúčaní k vykonávaniu auditov čerpania prostriedkov štátneho rozpočtu a prostriedkov EÚ.

Pokiaľ ide o verejné financie na európskej úrovni

- v rokoch 2005 až 2015 som bola členkou Správnej rady (*Board of Directors*) Európskej investičnej banky (EIB), ktorá okrem iných aktivít, poskytuje financovanie, ktoré prispieva k plneniu cieľov politik EÚ a chráni finančné záujmy EÚ,
- v rokoch 2012 – 2015 som bola podpredsedníčkou a predsedníčkou Výboru pre audit (*Board of Auditors*) Európskeho stabilizačného mechanizmu (ESM), ktorý založili členské krajiny eurozóny na zabezpečenie finančnej stability eurozóny ako celku.

2. Čo považujete za najvýznamnejšie úspechy počas Vašej profesionálnej kariéry, ako ich môžete zúročiť v práci Európskeho dvora audítorov? (odpovedajte v slovenskom jazyku)

Počas mojej profesionálnej kariéry som dosiahla, aj vďaka mojim tímom, množstvo úspechov, z ktorých ako relevantné pre prácu Európskeho dvora audítorov (EDA) vyberám tieto:

- zavedenie aktuálneho princípu a konsolidácie v účtovníctve a výkazníctve štátnej a verejnej správy na Slovensku; vďaka tejto zmene sme získali relevantné a kvalitné informácie potrebné na riadenie verejných financií, stali sa dôveryhodným partnerom pre EUROSTAT a boli inšpiráciou a vzorom pre mnohé iné krajiny EÚ a sveta,
- zavedenie meny euro bol dlhý a komplexný proces; bez správneho a dôveryhodného výpočtu konvergenčných ukazovateľov (dlh a deficit) mojim tímom z MF SR, ktorý bol detailne preverený EUROSTATom, by vstup Slovenska do eurozóny nebol možný,
- zavedenie vykonávania externého auditu v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi (ISA) a etickým kódexom IFAC do slovenskej legislatívy a praxe (koordinácia Reformy účtovníctva a audítorstva financovanej z grantu Svetovej banky, komunikácia so zahraničnými expertmi, spolupráca na príprave slovenskej legislatívy)

---

¹ <https://www.mfsr.sk/sk/financie/audit-kontrola/zakon-financnej-kontroly-audite/>

² <https://www.mfsr.sk/sk/financie/audit-kontrola/vybor-vnutorny-audit-vladny-audit/>

Katarína Kaszasová

- zavedenie verejného dohľadu nad auditom, a to na strane tvorca legislatívy (spolupráca na transpozícii EÚ legislatívy do národnej) ako aj na strane implementácie (spolupráca pri zakladaní UDVA a zabezpečení výkonu jeho zákonných kompetencií),
- moja nominácia do Výboru pre audit (*Board of Auditors*) ministrami financií členských krajín eurozóny hneď po založení ESM v roku 2012; išlo o obsadenie expertného miesta vo výbore, nie miesta na ktorom postupne rotujú zástupcovia členských krajín eurozóny,
- získanie licencie štatutárneho audítora (CA), licencie interného audítora (CIA) a členstvo v Association of Chartered Certified Accountants (FCCA); mnohé lektorské a publikačné aktivity v oblasti účtovníctva, finančného manažmentu a auditu; ocenenie Trend Top Manažérka roka 2021.

Všetky tieto skúsenosti môžem zúročiť v práci EDA, a to najmä v oblastiach (1) posudzovania relevantnosti a kvality finančných (rozpočtových a účtovných) informácií, ktoré sú predmetom auditov, (2) auditov rôznych politík EÚ a auditov výkonnosti európskych finančných inštitúcií (*Chamber II alebo Chamber V*), (3) riadenia audítorských tímov EDA pri výkone finančných auditov, auditov zhody a auditov výkonnosti, a (4) posudzovania kvality audítorskej práce EDA (*Audit Quality Control Committee*).

3. Aké sú vaše odborné skúsenosti s medzinárodnými a multikultúrnymi organizáciami alebo inštitúciami so sídlom mimo vašej domovskej krajiny? (odpovedajte v slovenskom jazyku)

Skúsenosti s medzinárodnými a multikultúrnymi organizáciami a/alebo inštitúciami so sídlom mimo Slovenska som získala:

- počas práce v audítorskej spoločnosti KPMG Slovensko, keď som absolvovala stáž v KPMG Belgicko,
- počas pôsobenia na MF SR, keď som (1) zastupovala Slovensko v Správnej rade EIB, (2) zastupovala EIB v Správnej rade Európskeho investičného fondu (EIF), (3) viedla Výbor pre audit ESM, (4) pravidelne rokovala s EUROSTATom počas ich misií k notifikácii dlhu a deficitu, (5) viedla metodické konzultácie s EUROSTATom ohľadne vykazovania špecifických operácií (PPP projekty, superdividenda, apod.) a zmien v metodike Európskeho systému národných a regionálnych účtov (ESA),

Katarína Kaszasová

- počas štyroch rokov, kedy som žila v Luxemburgu a pracovala ako interný zamestnanec v EIB na generálnom sekretariáte (*Secretary General*); viedla som tím zamestnancov, ktorý bol zodpovedný, okrem iného, za správne fungovanie štatutárnych orgánov banky (*Board of Governors, Board of Directors, Management Committee a Audit Committee*) a sama bola súčasťou manažmentu európskej inštitúcie, v ktorej pracujú zamestnanci pôvodom zo všetkých krajín EÚ,
- počas tri a polročnej práce v UDVA, keďže medzinárodná spolupráca s partnerskými orgánmi dohľadu, Committee of European Audit Oversight Bodies (CEAOB) a International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR) je každodennou rutinou.

4. Uved'te príklady z vašej profesionálnej praxe, v ktorých ste ukázali Vašu schopnosť zachovať si nezávislosť pri rozhodovaní, najmä v situáciách, keď boli prítomný politický, sociálny alebo ekonomický tlak na rozhodnutie. (odpovedajte v slovenskom jazyku)

Z množstva situácií, kedy som preukázala schopnosť zachovať si nezávislosť pri rozhodovaní, vyberám nasledovné:

- počas pôsobenia na MF SR som bola prítomná na stretnutiach, na ktorých viaceré medzinárodné poradenské spoločnosti a finančné skupiny ponúkali nášmu rezortu tzv. „*EUROSTAT friendly solutions*“ ako znížiť vykazovaný štátny dlh jeho vyvedením mimo súvahu štátu alebo ako zvýšiť vykazované príjmy vďaka vykázaniu superdividend ako riadnych dividend; vďaka môjmu pevnému odbornému stanovisku prezentovanému na rokovaní nedopadlo Slovensko ako niektoré členské krajiny EÚ (napr. Grécko), ktorým EUROSTAT spochybnil dôveryhodnosť a správnosť vykazovania a následne významne revidoval výšku dlhu,
- počas členstva v Správnej rade EIB, ktorej členovia v zmysle štatútu „*shall be chosen from persons whose independence and competence are beyond doubt; they shall be responsible only to the Bank*“, som niekoľkokrát čelila tlaku krajín, ktorých projekty nespĺňali kritériá na schválenie, a hlasovala proti schváleniu ich financovania, prípadne sa zdržala hlasovania (*detaily vzhľadom na mlčanlivosť nie je možné poskytnúť*),
- ako generálna riaditeľka UDVA som (1) pri realizácii audítorských skúšok som niekoľkokrát dostala otázku, či je možné „*pomôcť*“ uchádzačovi; moja odpoveď „*nie*“

Katarína Kaszasová

---

bola a je podporená aj robustným viacstupňovým systémom ochrany pred únikom informácií, ktorý sme nastavili v UDVA; (2) pri riešení podnetov na prácu audítora prijatých z politického prostredia údajne „*nesplnila*“ očakávania, keďže predmetné dohľady boli vykonané v súlade so zákonom, a teda nestranne a nezávisle³ (*detaily vzhľadom na mlčanlivosť nie je možné poskytnúť*).

5. Máte nejakú aktívnu alebo výkonnú úlohu v straníckej politike, ak áno, na akej úrovni? Zastávali ste za posledných 24 mesiacov nejakú pozíciu v politickej strane, hnutí, neziskovej organizácii alebo verejnej či medzinárodnej organizácii, ktorá v prípade Vášho pôsobenia na poste člena EDA bude možným predmetom auditu? V prípade, že áno, ako by ste riešili Váš možný konflikt záujmov? (odpovedajte v slovenskom jazyku)

- Nie; nikdy som nemala a ani nemám aktívnu alebo výkonnú úlohu v straníckej politike.
- Nie; nezastávala som za posledných 24 mesiacov žiadnu pozíciu v politickej strane, hnutí, neziskovej organizácii alebo verejnej či medzinárodnej organizácii, ktorá by v prípade môjho pôsobenia na poste člena EDA bola možným predmetom auditu.

6. Ako by ste riešili významnú nezrovnalosť, podvod alebo korupciu osôb zistenú vo Vašom členskom štáte pôvodu v prípade pôsobenia na poste člena EDA? (odpovedajte v slovenskom jazyku)

- EDA, ako externý audítor financií EÚ, je nezávislý ochranca finančných záujmov občanov EÚ; z toho dôvodu musia byť aj členovia EDA pri výkone svojich povinností úplne nezávislí. Takže akékoľvek zistenia nezrovnalostí, podvodu alebo korupcie musia byť riešené rovnako bez ohľadu na členský štát pôvodu.
- Domnievam sa, že nie je pravdepodobné, že by k takejto situácii došlo, nakoľko predpokladám, že EDA má zavedené interné postupy v súlade s medzinárodnými štandardmi a „*best practice*“ ohľadne predchádzania možnému konfliktu záujmov. Napríklad, podozrenia zo sprenevery sú obsahom Výročnej správy (*Annual Report*)⁴, ktorá je zostavovaná z výsledkov auditov vedených rôznymi členmi EDA, pričom každá kapitola správy je podrobená revízií iným členom/inými členmi EDA.

---

³ https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2015/423/ZZ_2015_423_20191201.pdf; §53, ods. (4)

⁴ <https://www.eca.europa.eu/en/annual-report-2021>

Katarína Kaszasová

- Ak by k takejto situácii napriek tomu došlo (či už v rovine podozrenia na nezrovnalosť, podvod alebo korupciu, alebo v rovine preukázateľného zistenia), takýto prípad by som riešila v súlade s internými postupmi EDA (napr. informovanie interného právneho tímu, ktorý spadá pod prezidenta EDA, vylúčenie sa z ďalšieho konania, a pod.), ktoré zabezpečia, v závislosti od miery závažnosti, posunutie podozrenia alebo zistenia Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF)⁵ alebo Európskej prokuratúre (EPPO)⁶ na ďalšie vyšetrovanie.

7. Akú pridanú hodnotu podľa Vás prináša audit výkonnosti a ako by sa mali zistenia začleniť do riadiacich postupov a manažmentu? (odpovedajte v slovenskom jazyku)

- Audit výkonnosti v oblasti kontroly verejných financií je definovaný štandardom ISSAI 3000 (Performance Audit Standard, INTOSAI) ako „*an independent, objective and reliable examination of whether government undertakings, systems, operations, programmes, activities or organizations are operating in accordance with the principles of economy, efficiency and/or effectiveness and whether there is room for improvement.*“⁷.
- Audit výkonnosti prináša odlišný pohľad na hospodárenie organizácie, štátu alebo EÚ ako celku v porovnaní s finančným auditom alebo auditom zhody; jeho pridanou hodnotou je komplexný pohľad na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť opatrení (3E); typickým ilustratívnym príkladom je kauza nákupu ôsmich lavičiek za celkovú cenu 62 tis. EUR⁸.
- Vďaka auditu výkonnosti je možné spoznať odpoveď na otázku aký bol vplyv (*impact*) finančnej operácie na splnenie očakávaného cieľa, vyjadreného vo forme napr. zvýšenia spokojnosti obyvateľov, zvýšenia dostupnosti vybraných služieb, zníženia výdavkov alebo zvýšenia efektívnosti/účinnosti danej operácie. Audit výkonnosti je teda dôležitým vstupom a nástrojom pri tvorbe rôznych politík (pohľad do budúcnosti). Podľa dostupných informácií je viac ako polovica auditov, ktoré EDA vykonáva,

⁵ https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/european-anti-fraud-office_sk

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/eppo/>

⁷ <https://www.issai.org/wp-content/uploads/2019/08/ISSAI-3000-Performance-Audit-Standard.pdf>

⁸ <https://plus7dni.pluska.sk/domov/dizajnove-lavicky-drahe-wc-najhlupsie-vyuzite-peniaze-eurofondov>

Katarína Kaszasová

---

auditmi výkonnosti, ktorých výsledky a odporúčania prispievajú k zvyšovaniu dôvery vo výkonnosť EÚ inštitúcií a EÚ samotnej.

- Implementácia odporúčaní z auditu výkonnosti je zodpovednosťou manažmentu danej organizácie, ktorý určí spôsob a čas implementácie (napr. úprava interných postupov, zavedenie dodatočných interných kontrol, časové obdobie na implementáciu a monitoring); komplikovanejšia situácia nastáva vtedy, ak si opatrenie vyžaduje aj legislatívnu zmenu, čo zvyčajne nie je v kompetencii danej organizácie. V takejto situácii hrá dôležitú úlohu EDA a v podmienkach Slovenskej republiky NKÚ, ktoré prezentujú svoje správy vrátane odporúčaní Európskemu parlamentu, resp. Národnej rade Slovenskej republiky, ktoré majú legislatívnu právomoc.
- Audítor nemá byť zapojený do detailného a konkrétneho nastavenia implementácie odporúčania, nakoľko by čelil ohrozeniu nezávislosti z dôvodu preverovania po sebe samom. To však na druhej strane kladie nároky na audítora formulovať odporúčania tak, aby boli konštruktívne, zrozumiteľné a implementovateľné.

8. Ako si predstavujete spoluprácu a komunikáciu medzi Dvorom audítorov, vnútroštátnymi audítorskými inštitúciami a Európskym parlamentom (Výbor pre kontrolu rozpočtu) v oblasti auditu rozpočtu EÚ? (odpovedajte v anglickom jazyku)

Based on personal experience gained during my membership in the Wise Persons Group on Challenges Facing the Customs Union (WPG) which was set up by the European Commission (EC) (1) to reflect on the development of innovative ideas and concepts and (2) to deliver a report which contributes to a general inter-institutional debate on the future of the Customs Union⁹, and based on my understanding of current situation, the cooperation and communication:

- between the European Court of Auditors (ECA) and Supreme Audit Institutions (SAIs), under the umbrella of the EUROSAI¹⁰, there are currently regular exchanges of information, good practice and audit findings, secondments of experts, peer-reviews, mutual participations on conferences and workshops; this cooperation might be enforced by joint audits and better avoidance of duplicities in the future,

---

⁹ https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/wise-persons-group-challenges-facing-customs-union-wpg_en

¹⁰ <https://www.eurosai.org/en/about-us/about-eurosai/>

Katarína Kaszasová

- need to be reinforced between the ECA and relevant Slovak institutions (Ministry of Finance and other ministries/authorities), including relevant committees of the National Council (European Affairs Committee, Financial and Budgetary Committee); findings and recommendations of the ECA audits should be reflected also in the Slovak legislation and/or internal procedures of affected subjects and put in practise as soon as possible. For example, the WPG work was based, among other sources, on the ECA report: *Differing approaches to customs controls affect EU revenues*. This report was promoted on the NKÚ website, but nonetheless, the Slovak Tax and Custom Authority top representatives were not aware of it. Appropriate coordination between the ECA and the Slovak Government may lead to timely planning of audit work that will be delivered as specific ECA reports which would be useful for the Slovak EU Presidency goals and agenda (audits must be part of the ECA's Annual Work Programme in 2028).
- between the ECA and European Parliament (EP)/ Committee on Budgetary Control (CONT) include involvement of the EP/CONT in the ECA's work planning by suggesting priorities and specific topics, alignment of audit planning with the expected legislative process, regular presentations of the ECA reports along with informal contacts; the visibility of a Slovak ECA member might be increased by a membership in the ECA chamber¹¹ with responsibility over more interesting audit topics and reports. Generally, the cooperation and communication between the ECA and EP/CONT may be improved – the question “*who does control the controller*”?¹² that put credibility of the ECA at stake in 2022 should not be repeated in future.

9. Ako chápete úlohu EDA v rámci čoraz širšej inštitucionálnej architektúry EÚ a kde vidíte priestor pre zmenu? (odpovedajte v anglickom jazyku)

- The EU's institutional set-up is unique and its decision-making system is constantly evolving. The 7 European institutions, 7 EU bodies and over 30 decentralised agencies are spread across the EU. In terms of administration, there are a further 20 EU agencies

---

¹¹ <https://www.eca.europa.eu/en/organisation>

¹² [S&D Group votes to postpone the European Court of Auditors' 2020 discharge to October | Socialists & Democrats \(socialistsanddemocrats.eu\)](#)

Katarína Kaszasová

---

and organisations which carry out specific legal functions and 4 interinstitutional services which support the institutions.¹³

- In accordance with the Special ECA report on the EU's financial landscape¹⁴, the EP has described the EU's financial landscape as a "*galaxy of funds and instruments around the EU budget*". Four key ECA recommendations for the EC may appear to be simple, however, delivering them would be very challenging; the ECA should therefore monitor the progress thoroughly, communicate issues with progress and clearly call for corrective measures.
- As mentioned in that report, an additional mandate for the ECA to audit some financial instruments outside the EU budget would contribute to fuller public accountability.
- The ECA may work on shortening the time between launching the audit and its completion, including formal presentation to the EP and other stakeholders and thus increasing its relevance. The ECA may also reinforce a system of preventive recommendations which leads to strong internal control systems' design, implementation and effective functioning, identifying risks and discrepancies timely.
- As other auditors, the ECA faces the challenge of only communicating deficiencies and findings; praising good practice examples with positive narratives might be another opportunity for change for better, aiming to strengthen the role of the ECA and awareness of EU's tax payers.

10. Aké sú podľa Vás kritické výzvy, ktorým v súčasnom svete poznačenom COVIDom, infláciou a vojnou na Ukrajine čelí EDA, a ako by ste k nim pristupovali z Vašej pozície člena EDA? (odpovedajte v anglickom jazyku)

- COVID accelerated digital transformation and technologies used by auditees by several years; this brings challenges on ECA regarding the concept of trust, accountability, transparency, collaboration and knowledge sharing. The ECA may need to reinforce its own institutional digital transformation and to strengthen ECA auditors digital upskilling because the relevant audit evidence is becoming paperless, potentially created by artificial intelligence (AI) or altered without tracing; audit trails might be hidden in

---

¹³ https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_en

¹⁴ <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/eu-financial-landscape-05-2023/en/>

Katarína Kaszasová

---

complex systems and the question of how to examine the effectiveness of AI-driven audit processes will soon become an issue.

- The EC and Member States spendings on pandemic measures were significant and they heavily affected EU/state budgets; the ECA, as part of its performance audits, should assess 3E (*economy, effectiveness and efficiency*) of these measures in the EU in terms of tax payers' interests, despite the political sensitivity in Brussels and/or at national levels (e. g. procurement of vaccines).
- The Recovery and Resilience Facility (RRF) and the design of the control system of checks set up by the EC has already been a subject of ECA's examination. ECA's finding¹⁵ that there is an assurance and accountability gap in protecting the EU's financial interests needs to be followed-up closely by the ECA and other stakeholders.
- In response to the aggression against Ukraine, the EU has so far adopted 10 packages of sanctions against Russia.¹⁶ The EU and Member states have been providing substantial political, military, financial and humanitarian support to Ukraine¹⁷. The impact of these actions on the EU budget should be thoroughly examined by the ECA due to the high risk of certain financial operations and the need for transparency, accountability and impact assessment.
- Worldwide, the auditing profession is becoming less and less attractive; the negative impact of high inflation on salaries and purchasing power is just one of several causes. The ECA should be proactively seeking and implementing measures to attract and retain talents in order to deliver its mission, with a special focus on challenges with Gen-Z.
- Adoption of the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)¹⁸ brings challenges to corporates (and potentially also to large public institutions in future) as well as to their auditors because the non-financial information reported in accordance with the CSRD will have to be audited; the ECA should closely monitor development in this area, professionally contribute to public awareness and trust, and provide assurance in order to mitigate negative effects of greenwashing in public sector.

---

¹⁵ https://www.eca.europa.eu/en/news/NEWS202303_08

¹⁶ https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/eu-sanctions-against-russia-following-invasion-ukraine_en

¹⁷ https://www.eeas.europa.eu/eumam-ukraine/about-eu-military-assistance-mission-support-ukraine-eumam-ukraine_en?s=410260

¹⁸ https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en